

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Pe pošti prejeman velja: Za celo leto predplačan 15 glđ., za pol leta 8 glđ., za četrt leta 4 glđ., za en mesec 1 glđ. 40 kr.

V administraciji prejeman, velja: Za celo leto 12 glđ., za pol leta 6 glđ., za četrt leta 3 glđ., za en mesec 1 glđ. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 glđ. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.

Naročnine in oznanila (insertate) prejema upravništvo in ekspedicija v „Katol. Tiskarni“ Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvenem nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 289.

V Ljubljani, v ponedeljek 18. decembra 1893.

Letnik XXI.

Govor gosp. poslanca kanonika Karola Kluna

v državnem zboru dne 15. decembra.

Že dolgo pri budgetnem provizoriju ni bilo tako obširne debate, kar je čisto naravno, kajti pred seboj imamo vlado, nov ali vsaj obnovljen program, in novo razporedbo strank. Če tudi so poslednje po večjem istu ostali, vendar so odnošaji mej njimi postali drugačni, in vsaka mej njimi čuti potrebo, da porabi prvo priložnost, ki se jej ponudi, da pojasni svoje stališče nasproti novemu položaju.

Tudi slovenska skupina konservativnega kluba noče v tem momentu ostati za drugimi strankami visoke zbornice, in je naročila meni, da pojasnim njeno stališče v visoki zbornici.

Vlada je stopila pred zbornico z izjavo, v kateri je silno na kratko naznanila program svojemu delovanju visoki zbornici. Temu programu lahko v mnogih točkah brez pomisleka pritrdimo. Vse stranke se skoro vjemajo z vlado v tem, da se je potrebno z vso odločnostjo lotiti gospodarskih in finančnih nalog; vse stranke delajo z nesebično požrtvovalnostjo, da se vendar jedenkrat dovrši reforma direktnih davkov; vse stranke so napolnjene z jednako požrtvovalnostjo, če gre za veljavo in brambeno silo države; vse stranke vjemajo se v tem, da se z oziranjem na velike socijalne nevarnosti mora obračati posebna pozornost temu vprašanju, da se z modro politiko pravočasno odvrnejo škodljive posledice, ki pretijo jednako državi, kakor človeški družbi.

Koraki, ki sta jih storili vlada in ta visoka zbornica z izdajo raznih zakonov v polajšanje socijalne bēde, morajo se le odobravati in s posebnim zadovoljstvom pozdravljati obljubo vlade, da o svojem času pride z novimi predlogi. Odstranjenju socijalnih nevarnosti pretečih od socijalnih demokratov pa pomaga ne le zboljšanje gmotnih, temveč še

bolj tudi pospeševanje нравnih razmer, zato je dotično mesto vladne izjave lahko popolnoma podpisemo, če tudi bi bili želeli jasnejših besed.

Vlada tako eminentno katoliške države, kot je Avstrija, bi se imela izreči, da vidi v veri, v naukih in pomočkih cerkve (Odobranje) jedini spas človeštva in najvažnejši jez proti škodljivim, vse razrušujočim načelom brezverskega socijalizma, in torej v povzdigo uravnih razmer v narodu je po svojih močéh podpirati pri izvrševanju njenega božjega poklica. (Odobranje.)

Ravno tako pa moramo odobravati odkritost in resnico, katero bode vodilo vladi, kakor se je izjavila, če tudi bi bilo želeli, da bi se bila dostavila besedica „pravičnost“ (Odobranje), ki je podlaga državi, kakor pravi rek nad vrati cesarskega dvorca: „Justitia regnorum fundamentum!“

Ker so se v tej zbornici že večkrat navajali cerkveni učeniki, bodi torej dovoljeno, da navedem sem spadajoče besede velikega cerkvenega učenika, katere se glasé v jedernati kratkosti: „Remota justitia quid sunt regna nisi magna latrocinia?“ Če gledé na te nedostatke z vladno izjavo nismo povse zadovoljni, pač temu ni to krivo, kar pravi ta izjava, temveč tisto, kar zamolči. (Tako je!)

Odkar so se razglasili državni osnovni zakoni do današnjega dne, je vse mišljenje in delovanje, čutenje in prizadevanje manjših narodnostij merilo na to, da se uresniči v državnih zakonih zajamčena narodna enakopravnost. Ta enakopravnost se je formalno sicer zagotovila, v resnici se pa ni izvršila, in posamični narodnosti stojé vzlic mnogoletnim težnjam in bojem danes tamkaj, kjer so stale pred 25 leti, morda so še na slabšem. (Tako je!) Odstopivša vlada je v tej zbornici pri njenem nastopu leta 1879 slovesno obljubila, da bode izvršila določbe osnovnih zakonov o narodni enakopravnosti, svoje obljube pa ni držala, imela je mnogo besed, ali malo dejanj. Kar je storila, storila ni pro-

stovoljne, ampak le zaradi tega, ker so jo bile prisilile razmere.

Laško bode vam umljivo, gospoda moja, da smo posebno težko pričakovali, kako se baš v tej stvari izreče vlada. Žal, da vlada v svoji izjavi popolnoma molči o tej stvari, ali če jemljem v poštev, da je vlada izjavila, da razven volilne reforme morajo mirovati vsa velika politična vprašanja, je pač strah opravičen, da bode pod sedanjo vlado le počasi šlo z izvršenjem narodne enakopravnosti. In vendar je to zahteva, katero bodo zastopniki malih narodnostij, katerih obstanek je v nevarnosti, vedno in vedno ponavljali in z vsemi sredstvi, kolikor jih imajo na razpolago, silili vsako vlado, da jo izvrši.

Nikar ne mislite, gospoda moja, da se more narod zadovoljiti samo s pospeševanjem gospodarskih interesov in nekaterimi problematičnimi davčnimi olajšavami, če tudi vsprejme z nehlinjenim veseljem in odkritosrčno hvaležnostjo vse, kar more pospeševati gmotno blagostanje. Ima pa še druge potrebe, katerih izpolnjenje je ravno tako potrebno za povoljni narodni obstanek, kakor vsakdanji kruh. Sem spadajo v prvi vrsti varstvo in spoštovanje svoje vere, sredstva za svojo duševno izobrazenost in omogočenje ložjega svobodnega občevanja z oblastvi, ki imajo odločevati o njegovih najvitalnejših interesih, o premoženju in imenju, o svobodi in življenju, z jedno besedo enakopravnost svojega jezika v šoli in uradu.

Če se je v tem oziru že poprej, ko je nam izvrševanje narodne enakopravnosti bilo prijazno zagotovljeno, z nami slabo ravnalo, je umljivo, da mi ne moremo imeti nobenega prevelikega zaupanja, ko vladna izjava niti z besedico ne omenja te za narod naš vitalne zadeve. Razumljivo je, da smo v nove vredbe stvari stopili z neko rezervo in smo dne 23. novembra jednoglasno sklenili sledeči resoluciji:

LISTEK

Slavnostna seja trškega starešinstva.

Dogodek iz polpreteklega časa. — Po stenografičnem zapisniku posnel Jurče iz Zapuž.

(Dalje.)

Pri mizi so sedeli preponižni služabniki še prepokornejšega sluga svojega župana, kateri se je solnčil v milosti nekoga družega višjega. Za to milost in blagonaklonjenost je bil oče župan pripravljen na vsako uslugo. Pod galerijo in na galeriji je bila zbrana ogromna opozicija, katera je imela sicer malo zastopnikov v občinskem svetu. Policaj Janez Stokal je brzdal preglasno in nemirno opozicijo, kolikor je mogel. Trški pisar in hkratu stenograf Josephus Svojoglavius je pa nevoljen grizel držalo in na tihem proklinjal občinski svet in divjaško ljudstvo, katero razgraja pred vratmi, proklinjal svojo osodo, katera ga je privedla v zaduhlo trško zbornico, da zapiše okorne besede, katere pridejo še iz okornejših ust.

Občinski očetje so preudano sedeli na vegastih stolah in čakali, kdaj prične govoriti oče župan, da bi brž pokimali. Pri tem so pa zadovoljno gledali nove hlače in nove suknje, katere so si bili naročili za slavnostno sejo.

Ko oče župan čutijo, da se je hrup nekoliko polegel, vzdignejo se, nasloné se na mizni rob, z levico vjamejo verižico, katera se jim je lesketala na prsih, potem pa začno počasi in slovesno: „Velik in imeniten trenotek se bliža.“

„Fantički, le ušesa po konci!“ pretrga Čapej na galeriji.

„Molči! — Ako ne, velim policaju, te s sabljo,“ posvaré ga zopet oče župan in ga srdito pogledajo. Jezno se namrdnejo občinski možje in grozeče strmé tja, kamor oče župan. Policaj prime za sabljo in se postavi pred lestvo.

„Velik in imeniten trenotek, kakor sem dejal. Lukamatevž, lukamatija hočem reči, pripihal bode v nekoliko dneh k nam in pripeljal v naše mejsto novo srečno življenje.“

„To je laž!“ zagromi zbor na galeriji, da zavené šipe v oknih.

„Tako je!“ nadaljuje župan čez nekaj časa. „Mi pa moramo biti možem, ki so nam dali železnico, kvaležni!“

„Hvaležni!“ prikimajo občinski očetje, kar je vzbudilo na galeriji glasen smeh.

„Sprosil nam je železnico baron — — L.“

„Slovenec naj bi ga ne imenoval! vpijejo gori na galeriji in prvo ropotanje z nogami se začuje.“

Oče župan zarudé kakor rak in pokažejo na galerijo, kar je bilo znamenje policaju.

„O Bog se me usmili,“ vzdihne Čapej iz dna duše, srčno potegne bridko sabljo iz nožnice in junaško skoči na lestvo.

„Kaj, krota, ti misliš nas!“ zavpije policaju in odvdigne naglo lestvo, da se policaj zvrne.

Občinski očetje planejo raz stole in hité pomagat policaju. Gospod frizér s palico zažugajo Čapeju:

„I, krota, saj si človek! — Kaj ubijaš!“

Vse je razburjeno. Opozicija razgraja in tuli, občinski očetje se pa hudujejo in žugajo. Bog vé, kaj bi bilo še prišlo v tistem razburjenju.

Takrat pa plane s ceste v zbornico ženska. Izpod rute so ji frleli zmršeni lasje, oblečena je bila delavno.

Sredi zbornice obstoji in išče s hudimi očmi nekoga.

„Brivec, ozri se!“ zavpije nekdo na galeriji, da se zakrohota pol zbora.

„Ej, krote, saj me ne boste plahtali,“ odvrne jim brivec, toda v tistem hipu ga nekdo naglo zaobrue, da se mu je kar težko storilo.

„A, a, tukaj si, tukaj se pretepaš, otrok pa joka doma. Zakaj ne ziblješ, kakor sem ti bila naročila!“ zavpije nad njim ženska, ki je bila žena njegova, da se je kar stresel.

Hrup se za hip poleže in marsikoga je obšla slaba vest, ker se je čutil krivega.

„Klub konservativcev smatra v tem važnem momentu za svojo dolžnost, javno izjaviti, da se trdno drži vseh svojih verskih, političnih, narodnih in gospodarskih načel in hoče v tem smislu podpirati vlado.“

„Klub konservativcev izjavlja, da se hoče trdno držati ustavno zagotovljene enakopravnosti vseh avstrijskih narodov in da hoče vse storiti, da pomore tej temeljni pravici avstrijske ustave do izvršitve.“

Mi smo na jedni strani se izogibali takoj izreči se proti novemu razvoju stvari, na drugi strani pa vendar ne moremo kar slepo se prepustiti novemu toku, da nas dalje nese. Vrvnati hočemo svoje postopanje po ravnanju vlade, ki nikakor nima povoda biti nasprotna težnjam našim ali pa se jim celo upirati. Nečem naših teženj tukaj na drobneje razpravljati. Znane so visoki vladi, pa tudi vam, gospoda moja. Večkrat so se že v tej zbornici odkrito in resnično pojasnile, nekatere je visoka zbornica izrecno odobrila v sprejemu dotičnih resolucij.

Mi ne zahtevamo nobenih prednostij, nobenih koncesij, temveč le pravico, ki nam gre po božjih in človeških zakonih. Vlada nam tem lažje ustreže, ker se s tem ne bi škodovalo tretjim osebam in nikakor kratile pravice drugim narodnostim. Mi ne želimo obogateti na stroške drugih narodnostij ali kako jim kratiti pravice. Vedno delamo po načelu: Kar nočeš, da se tebi stori, tudi ne stori drugim. Mi zahtevamo samo, da se na Slovence ravno tako ozira, kakor se mi oziramo na druge narodnosti. V kranjskem deželnem zboru smo se pri postavitvi vedno ozirali na naše nemške deželane, če jih je tudi le 6 odstotkov skupnega prebivalstva v deželi. Mi smo pri svojih zahtevah za primerno vredbo šol na Primorskem vedno zagovarjali jednaki ozir na italijansko prebivalstvo. (Tako je!)

Tudi na Štajerskem in Koroškem nismo nikoli zahtevali, da se ozira na Slovence na stroške nemškega prebivalstva. Vedno smo naglašali, da naj Nemci imajo in uživajo, kar jim po pravici gre, slovenskemu prebivalstvu naj se pa dajo sredstva, da se bode moglo vzgojevati in izobraževati v materinem jeziku. Zahtevali smo le in tudi moramo vedno zahtevati, da uradniki, kateri imajo v slovenskih krajih opraviti s slovenskim prebivalstvom, morajo biti večji slovenščini v besedi in pisanju. Mi nikdar nismo zahtevali od nobene vlade in tudi od sedanje ne zahtevamo, kar ne bi nam mogla dati v okviru obstoječih zakonov in brez škode za druge narodnosti in kar bi se ne vjemalo z interesi države. Slovenci so pri vsaki priložnosti pokazali, da jim je na srečo veličje in moč države in hočejo to tudi pokazati sedaj s tem, da dovolijo državi sredstev za nadaljevanje državnega gospodarstva in glasujejo za budgetni provizorij.

In če pogledate anale domače zgodovine, našli bode, da Slovenci niso zadnji mej narodi avstrijskimi, ki so trpeli in krvaveli za cesarja in državo, in da so bili vedno močna opora prestolu in avstrijski državi. Ker je pa slednji narod tem krepkejša opora državi, čim bolj razvit, izobražen in za-

„O, Micka, Micka, ali si ti?“ spregovori frizer skesano.

„Jaz ti bodem še uro navila!“ Prime ga za suknjo za vratom in ga obrne k vratom. „Domov zibat!“

Brivec dvakrat poskoči in bil je iz zbornice med silnim krohotom galerije.

„To se ne spodobi, da bi ženske sem hodile,“ zagodrnja župan.

Ženska se pa na pragu zaobrne iz zakriči:

„Ti Bajš, ti me ne bodeš učil, kaj se spodobi, ali kaj se ne! Sram vas bodi, pričkat se hodite sem in pretepat, ženske pa trpé doma in otroci jočejo.“

Po teh besedah odide, pisar pa zapiše: „Femina furiosa.“

„Prav pravi“, potrdi nekaj občinskih mož in zopet se usedejo. Župan pa začne:

„Torej, kakor sem dejal, železnico nam je sprosil baron — — —“

„Proč ž njim, mi nečemo slišati imena“, zaori vsa galerija.

„Magister nam jo je dal in umeril nam jo je tisti Čič“ nadaljuje župan med silnim vriščem.

„Tako je“, pritrdijo trški očetje.

(Konec sledi.)

dovoljen je, in ker je prava narodna omika — jaz rečem narodna omika, ne splošna omika — mogoča le na podlagi materinega jezika, bilo bi le v dobro razumljenem interesu države, dotičnim potrebam naroda slovenskega dobrohotno in ljubeznjivo ustrezati, ne pa osorno odrivati državi zvesto prebivalstvo, temveč ga še bolj tesno na-se pritegniti.

Mi torej gojimo trdno upanje, da se bode vlada, prav spoznavajoč državna koristi, ozirala na pravice naroda slovenskega in mu dala sredstev za izobraževanje v materinščini in slovenščini dala v šoli in uradu mesto, katero jej gre. Ugovor, da se to v vladni izjavi le zaradi tega ne omenja, ker je razumljivo samo po sebi, nas ne more zadovoljiti; tudi pod prejšnjo vlado je to bilo razumljivo samo po sebi, pa se vendar ni ničesa storilo. Ravno tako malo pa nas more pomiriti drug ugovor, da je sedanja vlada koalicijska vlada.

Kakor sem že povedal, mi ne zahtevamo ničesa, kar bi utegnilo škodovati drugim narodnostim, mi zahtevamo le naše pravice; koalicija pa vendar ne more imeti tega namena, da bi se kričeča krivica morala še dalje ohraniti. Če vlada pošteno misli s koalicijo, ne sme koalirancev ovirati v njih pravičnih težnjah, temveč mora jim še pomagati, da dosežejo, kar po pravici zahtevajo. Sprijazniti se mora z mislijo, da so v Avstriji poleg Nemcev še drugi enakopravni narodi, ki imajo isto pravico zahtevati, da se ozira na njih želje in potrebe. Ko bi vlada ne imela moči, poguma ali volje, zadovoljiti te želje, kar pa mi ne verjamemo, bodo slovenski poslanci vedeli, kaj imajo misliti o koaliciji, in bodo potem primerno ravnali. (Odobranje.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 18. decembra.

Mladočeški podžupan v Pragi. V Pragi je navada, da se prisega županova vrši jako slovesno. Ko župan priseže, pojde z mnogoštevilnim spremstvom v cerkev k veliki maši. Po stari navadi se po obhajilu daje križ poljubljat. Podbijakon je ponudil križ tudi podžupanu Podlipnemu, ki je z roko dal znamenje, da križa ne poljubi. Podbijakon mu je še enkrat ponudil misleč, da je podžupan to storil v raztresenosti, ali zopet mu je odmignil z roko. V zgodovini praškega mesta je prvi pot podžupan kaj takega storil. Ta slučaj govori glasneje nego ne vem kaj. Podžupan bi bil pač bolje naredil, da ne bi bil v cerkev šel, nego da je tako pokazal svoje brezverstvo. Cerkev pač ni mesto, kjer bi se naj kdo bahal z liberalizmom. Ta dogodek naj si pa zapomnijo vsi tisti, ki tako radi trdijo, da so Mladočehi dobri katoliki.

Nemci in Mladočehi. Da dr. Gregor s svojim govorom ni koristil svoji stranki, je gotovo. Škodoval je tudi pa vsem tistim, ki so v kaki zvezi z Mladočehi. Nemški listi imajo sedaj najlepšo priložnost, da Čehe razkričavajo. Njih glavna glasila pišejo, da so se Mladočehi pokazali popolnoma revolucijonarno stranko, ki nema niti toliko političnega presodka, da bi skrivala teorije, ki morajo žaliti vsacega Avstrijca. Sedaj vsakdo ve, da nema Avstrija hujšega sovražnika, kakor so poslanci in vodje naroda češkega. Mladočeški program spravlja Avstrijo kar v nevarnost. — Mi tudi obžalujemo in obsojamo postopanje dr. Gregora, ker posledica temu bode le okrepljenje nemštva v Avstriji. S tem se le višji krogi vtrjujejo v misli, da so Slovani nasprotni Avstriji, da je torej potrebno podpirati državi ohranjujoče nemštvo proti njim.

Nemški državni zbor je vsprejel tudi že v tretjem branju trgovske pogodbe z Rumunijo, Spanijo in Srbijo. Konservativci so se z vso silo upirali trgovskim pogodbam, kot zagovorniki interesov velikega posestva, kateremu je pred vsem na tem, da je žito drago. Niso znali osebnih koristij podrediti občnim in državnim koristim. Zaradi tega je pa izgubila konservativna stranka jako mnogo svojega vpliva pri vladi in pri cesarju, ker je znano, da je cesar Viljem sam želel, da se sklenejo pogodbe. Napačno postopanje protestantske konservativne stranke bode pač le liberalcem v korist, ki se sedaj kažejo kot prijatelje države.

Anarhizem na Francoskem. Bombe so predmet, o katerem se navadno govori poslednji čas. V soboto zjutraj zgodaj našli so jedno bombo pri nekem hotelu, drugo pa pred nekim policijskim komisarijatom v Parizu. Sevéda ne vedó, kdo jih je tja položil. Vlada z vso odločnostjo postopa proti anarhistom. Dvanajst tujih anarhistov je iztirala.

Domačim pa misli s strogim postopanjem otežiti njih delo. Posebno se bode strogo kaznoval vsakdo, ki bi dajal prostor za anarhistične shode, ali pa za izdelavo razstrelil. Če bode to pomagalo, ne vémo. Najbrž se bodo anarhisti shajali v bolj skritih krajih.

Italijanska zbornica snide se zopet jutri, da se jej predstavi nova vlada. Novo ministerstvo je tako le sestavljeno: Crispi, predsedstvo in notranje stvari; baron Blanc, vnanje stvari; Calenda, pravosodje; Sonino, finance in začasno državni zaklad; Saracco, javna dela; Mocenni, vojsko; Morin, pomorstvo; Bacelli, pouk; Boselli, poljedelstvo; Ferraris, pošte in brzojave. Novo ministerstvo bode pač imelo težave baš s financami. O novem finančnem ministru se govori, da je od njega pričakovati, da bo strogo stopil na prste vsem sleparjem in posebno strogo nadzoroval banke, da tako Italija zopet pridobi večjo veljavo. Mož ima morda dobro voljo, ali se ne vé, če bode imel dovolj moči. Bati se je, da najde nasprotnike v zbornici in pa celú v ministerstvu samem. Stvar je težavna, ko je toliko italijanskih državnikov in parlamentarcev v čudnih zvezah z bankami. Ti možje bodo pač vedno gledali, da se proti bankam kaj odločnega ne stori.

Slovstvo.

Knjige družbe sv. Mohorja.

(Dalje.)

2. „Življenja srečen pot.“ (Nauki, vzgledi in molitve za mladeniče. — Spisal Anton Martin Slomšek, bivši knez in škof lavantinski. — Novi izdala in založila družba sv. Mohorja v Celovcu.)

Ko je bila družba sv. Mohorja izdala l. 1890 „Ant. Mart. Slomška Pastirske liste“, kakor jih je bil zbral in vredil župnik Mihael Lendovšek, čula se je splošna pohvala družbinemu odboru in preč. g. župniku nabiratelju, vredniku.

In leto, ko nam je poklonila dična naša družba drugo knjigo velikega slovenskega vladike, nepozabnega Ant. Mart. Slomška: „Življenja srečen pot“, takisto kakor jo je vredil in v molitvenik priredil preč. g. župnik M. Lendovšek, moramo izreči še večjo zahvalo in še večje priznanje družbinemu odboru in vredniku.

Večjo zahvalo, pravimo. Ne, kakor bi bili „Pastirski listi“ slabši: iz Slomškovega peresa ni moglo priti slabo. Ali to lahko rečemo, da bo življenja srečen pot“ bolj ustrezal in tudi bolj koristil udombralcem, ker je bolj poraben in bolj prikladen za preprosto ljudstvo. „Pastirski listi“ so krasni po vsebini in po obliki; zlate so besede, ki jih govori v njih apostolski mož dušam svojim, izvestno vredne, da so se zbrale in podale ogromnoštevilnim Mohorjanom. Ali morda so bili bolj po vseči in bolj zanimivi udom lavantinske škofije, kateri jih je bil neposredno napisal rajski škof. Razven tega so „Pastirski listi“ imeli posebno veljavo ob svojem času, ob času, kateremu so bili namenjeni. Res je, da so istega pomena še danes, saj se razmere naše niso dosti spremenile, in resnica ostane resnica. Ali to smo opazili, da jih naše ljudstvo ni bralo in jih ne bere, kakor zaslužijo. Kaj je temu vzrok? Naše preprosto ljudstvo hoče novega berila, ali če že ni novega, takega, ki ostane zmeraj sveže ko novo, hoče je v obliki, ki se mu je posebno prikupila in priljubila, najraje v obliki povesti in poljudnega opisovanja ali nabožnih knjig. Zato sodimo in pravimo, da je družba kmečkemu ljudstvu napravila večje veselje z „Življenja srečnim potom“.

Knjiga je že od svojega postanka sem ljuba slovenskemu ljudstvu, kar priča dejstvo, da je letos izšel že šesti nje natis — torej najbolj govoreče priznanje.

Mi nimamo dosti pripomniti o knjigi.

Slomškove knjige ocenjevatelj more biti le njen hvalitelj. Slomškovo ime je tako globoko zapisano v srcih Slovencev in se izgovarja s takim spoštovanjem od naobrazenca, kakor od neizobrazenca, da bi se zdelo skoraj greh, izreči proti njemu le kolikaj, kar bi ga ne hvalilo in slavilo. Pa saj mu tudi ne more nihče nič reči, z nobene strani. Slomšek je bil, je in bo, mora biti vzgled, kako piši pisatelj preprostemu ljudstvu. Vsi njegovi spisi so pravi biseri, in tako tudi ta.

Gospod vrednik je razdelil, kakor pravi že v predgovoru, knjigo na tri dele: I. nauki, II. vzgledi, III. molitve. Prva dva dela sta vsa Slomškova; tretjemu delu pa je sam dodal nekaj molitev, kakor pravi, da bi knjižica služila kot popoln molitvenik. In na koncu ima tudi kratek katekizem. Nauke je

postavil vse v prvi del, tudi tiste, ki so v prejšnjih natisih za življenjepisi in med molitvami. Prav je storil: sedaj so saj vsi nauki skupaj!

Vse zemljepisne opazke, katerih je bilo v prejšnjih natisih precej pod črto, pravi g. vrednik, je izpustil v soglasju z družbinim odborom. „In to menda z upravičenim razlogom, nekaj, ker je poglobiti namen, tega izdanja samo nabožen nekaj pa tudi, ker je vsled današnjega stanja naših šolskih razmer zemljepisno znanje v naši mladeži gotovo ugodnejše, kakor je bo leta 1837, ko je knjiga prvič izšla.“

Mi sodimo, da bi bil gosp. vrednik bolje naredil, če bi bil pustil zemljepisne opazke, kakor so bile v prejšnjih izdajah. Današnje stanje naših šolskih razmer je pač drugačno, kakor l. 1837. A zemljepisno znanje v naši mladeži ni toliko ugodnejše, da bi jej bile takove opazke v življenjepisih svetnikov odveč. In, naj bo knjiga nabožna, pa je zraven tudi lahko malo poučljiva! V molitvicah, da, ni treba pod črto nikakega pojasnila; to bi človeka le motilo v povzdigovanju duha o Bogu. Ali če se bere vzgled kakšnega svetnika, njegov življenjepisi, opazka čisto nič ne moti, marveč še dobro pride: kolikor več luči, toliko bolje! No, saj nekaj zemljepisnih opazk je ostalo glej: Str. 251, 255, 318).

Da je gosp. vrednik k tretjemu delu pridral sam še nekaj molitev, mu moramo biti le hvaležni.

V jezikovnem oziru tudi ni dosti pripomniti. Jezik je z večine lep in čist. Le sem ter tje naletiš na kako manj všečno besedo ali konstrukcijo. Na pr.: št. 13; Pridna mati ju je živila na svojih rokah (navadno: s svojimi rokami); štr. 22: Ne hodi prepozno spat, in skrbi zgodaj vstat (Slomšek ljubi ritmične stavke v vjemajočim se koncem, kar je prav dobrodejno, ali če je vrednik drugod popravil slovnične stvari, naj bo dosleden; tukaj mora stati: in skrbi zgodaj vstati, ali naj se apostrofira: vstat'); str. 58: kako se vedejo iz zadržajo (nam. zadržijo); str. 73: štimanee, preštima; št. 103: pes razjaden; str. 106: evetijo (nam. evetejo ali cveto); str. 115: Le pridno rad koma raj; str. 349: Oglej se na nas (nam.: ozri se)

To niso Bog ve kakšne napake, ali ker je drugače knjiga tako lepa, naj bi bil i jezik povse lep.

Se nekaj! Svetopisemski citati se v tej knjigi v časih precej ločijo od našega Svetega Pisma. Zaradi jedinstvi bi bilo želeto, da bi bil g. vrednik preuredil Slomškove citate po našem Svetem Pismu. Če je kje jedinstvi treba, tako vzlasti v citovanju besede božje.

Sicer pa čast in priznanje preč. g. župniku M. Lendovsku, neumornemu nabiratelju in vredniku Slomškovih spisov! Bog mu plačaj trud! Slovenci so mu veliko hvalo dolžni.

Priporočati pa, mislimo, te knjige ne treba, ker smo prepričani, da jo bo vsak ud sprejel z velikim veseljem. Naj jo i bere z zlatim vspehom!

Za drugo leto nam obeta družba: Krščansko devištvo. Nauki, vzgledi in molitve za dekleta istega pisatelja in istega vrednika. Slava!

Dnevne novice.

V Ljubljani, 18. decembra.

(Povodom odlikovanja deželnega glavarja g. Otona Detela) poklonili so se mu včeraj deželni odbor in deželni uradniki. V njih imenu čestital je deželnega glavarja namestnik dr. Fran Papež deželnemu glavarju za visoko odlikovanje; povdarjal je v svojem lepem nagovoru, da je s tem odlikovana tudi vsa dežela, ker odlikovanje cesarjevo velja modremu in plodonosnemu pospeševanju deželnih koristij v deželnem zboru in odboru, kakoršno je ob vsaki priliki kazal deželni glavar O. Detela. S to častjo odlikovan je brezmadežen značaj, nemojno politično prepričanje in zvestoba do cesarja in domovine, katere lastnosti se v prelepem soglasju družijo v osebi odlikovanega glavarja. Zato tudi deželni odbor in deželni uradniki iskrena čestitajo za ta izraz cesarske milosti, želeč, naj mili Bog odlikovanca še dolgo časa ohrani v blagor dežele in veselje njegovih prijateljev in čestilcev. — Deželni glavar Detela se je v iskrenih besedah zahvalil za krasno častitko ter naglašal, da odlikovanje cesarjevo ni pohvalno in odlikovalno le zanj, marveč tudi za deželni odbor in deželno uradništvo, kateremu je on načelnik.

(† Prijor P. Severin Gross, O. S. B.) Dne 3. decembra ob 10. uri zvečer umrl je v opatiji sv. Janeza Krstitelja v Minn. prijor samostanski,

preč. gospod P. Severin Gross. Pokojni je bil naš rojak, doma iz Tržiča, rojen 23. januarja 1829, posvečen 31. julija 1853 in s slovesnimi samostanskimi obljubami zavezan leta 1875. — Bolehal je že dalje časa na nogah, katere si je oslabil že na Krauskem z mnogim spovedovanjem v mrzlih cerkvah. Bil je, kakor poroča njegov prednik, preč. opat B. Ločnikar, zvest redovnik, najlepši vzgled za nas vse, in kakor dolgo je le mogel, hotel je biti povsod in opravljati vse, kakor drugi, dasi mu je bilo to vsled boleznin silno težavno, tako da mu je bilo treba zapovedovati pod pokorščino, naj se ne sili, temveč naj počiva. Zadnje dnij bil je neprenehoma v postelji, zrl je neustrašen smrti v obraz ter se skrbno pripravljal za srečno zadnjo uro. Večkrat je izrazil željo, naj bi imel priliko, nekaj tednov pripravljati se za smrt, in to priliko mu je Bog dal. Tožil v boleznin ni nikoli, bil je vedno udan v voljo božjo. Vsak drugi dan je z izredno pobožnostjo vselej tešče prejemal sv. obhajilo. Smrt je bila zato mirna. Sklenil je svoje Bogu posvečeno življenje na praznik sv. Frančiška Ksav. na večer sv. Barbare pomočnice za zadnjo uro. V sredo na to bil je slovesno pokopan. — Blagi rojak, katerega je gnala v daljni novi svet gorečnost za čast božjo in vnema za izveličanje duš, spoštuje naj se od svojega obilnega zemeljskega truda; tuja zemlja ameriška naj mu boče lahka, Bog pa mu dodeli v nebesih obilnega plačila za vsa njegova dobra dela.

(Občini zbor bralnega društva v Škofji Loki), ki se je včeraj vršil, je pokazal, da ima društvo trdno podlago. Šteje do 60 udov. Tudi denarno stanje je ugodno. Kakor lansko leto, se je tudi letos jednoglasno sklenilo, da se ne naroči „Slovenski Narod“. Sprejel se je navšet, naj društvo vsako nedeljo v predpustnem času napravi zabaven večer s govorom in petjem. Mlademu društvu želimo obilo vspehov!

(Poštne pošiljateve o Božiču.) Ker se bode za časa praznikov promet z zavoji (zavitki) pri vožni pošti gotovo jako pomnožil, zato se bode čas uradnih ur pri tukajšnjem prejemu in oddaji blaga podaljšal od 18. do 24. grudna od 8. zjutraj do 7. zvečer. P. n. občinstvo se uljudno opozori radi hitrejšega odpravljanja pošiljatev, le te že zjutraj ali pa vsaj kmalu popoldne k oddaji prinesiti. Radi lažjega in hitrejšega poslovanja bi bilo jako umestno, pošiljateve glede na velikost, težo in daljavo, primerno zaviti in naslove naravnost na zavitek napisati. Če bi to ne bilo mogoče, tedaj naj se napis nanj našije, ali pa trdno prilepi, nikakor pa ne samo pripečati. Isto tako se strankam priporoča, naj bi na natančno napisane poštne spremnice prilepili tudi potrebne znamke. Da se omogoči hitrejša dostava poštne pošiljatev, česar bi bilo posebno prihodnim praznikom želeto, priporoča se p. n. občinstvu, naj bi pismo-noše, kateri jim blago dostavljajo, nemudoma odpravili, ker pri taki priliki vsaka tudi najmanjša potrata časa redno dostavljanje občutljivo moti.

(Slovensko gledališče.) Včeraj popoldne ponavljala se je otroška igra: „Snegulčica in škrtarje“, v obče z dobrim vspehom. Všerajšnja uprizoritev Olmet-ovega „Fužinarja“ na našem slovenskem odru vspela je v obče prav dobro. Vzlasti gospá Borštnikova (Claire) in g. Borštnik (Derblay) žela sta obilo priznanja. Pohvalno omenjati nam je tudi g. Danila (vojvoda de Bligny), ki je bil včeraj vseskozi na svojem mestu, gospó Danilovo, g. Verovška, gospico Nigrinovo, Slavčevo in Polakovo. Manj pa so zadoščali razni epizodisti; a ker njihovi pogreški v igranju splošnega utisa niso motili, prezrle so se njihove napake več ali manj in vspeh uprizoritve je kljub temu prav dober.

(Misijon v Gorici.) V soboto popoldne pričel je misijon v župni cerkvi sv. Ignacija. Trajal bode do sv. Štefana. Vsak dan so tri propovedi, zjutraj ob 6. in polu 10. uri, popoldne pa ob 4¼. uri. Vodita ga čč. oo. Doljak in Tomazetič iz tovarštva Jezusovega. Domači listi so javili vsi čitateljem o misijonu. Tudi židovski „Corriere di Gorizia“, menda ne iz prevelike vneme za misijon, ampak zato, ker ga bodejo slovenske propovedi. Sobotni „Corriere“ piše: „Pri sedanjih napetostih med raznimi narodnostmi, je-li bilo umestno to (sv. misijon) dovoliti.“ Vprašam ga: Zakaj se pa ni izpodtikal meseca junija na laški devetdnevnicu na čast sv. Alojziju v isti cerkvi?! Takrat se „Corriere“ ni bal za red, sedaj pa. Zakaj? Ker je misijon slovenski. Kak srđ do slovenščine!

(Iz Rima.) 15. decembra. Danes je že teden dnij, odkar je Crispi prevzel nalogo, da sestavi novo

ministerstvo, a kabinet še danes ni definitivno sestavljen. Doslej je toliko dogovorjeno, da Crispi prevzame predsedstvo in notranje stvari, Perazzi državni zaklad, Sonnino (žid) finance, Sarocco javna dela, Baccelli nauk, Ferraris pošte, Calenda justico, za vnanje stvari imenujejo vojvodo Sermonetto in generala Ricottija. Vojno ministerstvo je Crispi ponudil generalu Pedottiju, poveljniku vojne šole v Turinu. „Riforma“, glasilo Crispijevo, je že pred par dnevi napovedala, da je ministerstvo sestavljeno, a kaže se, da ne gre gladko. — Po deželi pa mej tem igrajo „zmešnjavo nad zmešnjavo“. Kakor je že poročal telegraf, dogajajo se razni krvavi izgredi. Tako so v Bitontu v barski provinciji pri ljudski veselici hoteli streljati s topiči, kar jim je oblastvo prepovedalo. Ljudstvo pa ni hotelo slišati prepovedi in nastal je pretep med orožniki in prebivalstvom. Orožniki so, kakor je tukaj sploh navada, zbežali, a razkačeno ljudstvo je zgrabilo nekoga carinskega uradnika, polilo ga s petrolejem ter zapalilo. Revež je divjal v goreči obleki med tulečo množico ter se mrtev zgrudil. Se večji izgredi se vršé v Siciliji. Pred kratkim so v Partiniku poleg Palerma kmetje napali občinski urad in razbili vse, kar so mogli. Še groznejše so počeli v Giardinellu zaradi previsokih občinskih naklad. Napali so občinsko hišo, zažgali arhiv in se z orožjem ustavili vojakom, ki so prišli mirit. Vojaki v hrupu niso razumeli povelja ter so streljali; osem oseb je bilo mrtvih, 14 ranjenih. Ko so dobili vojaki pomoč, razgnali so rogovileže. A komaj so vojaki odnesli pete, vrnili so se uporniki, usmrtili občinskega uradnika in njegovo ženo, odrezali glavi ter ju na kolcih nosili po trgu. — Pred štirimi dnevi so „briganti“ ustrelili jednega gospoda s soprogo, ki sta se peljala iz Rima v sosedni Fraskati, torej pred vratmi rimskega mesta. Pa naj kdo reče, da ni „fletno v solnčni Italiji!“ — „Tribuna“, tukaj največjavnejši list, piše, da je sedanja ministerska kriza najresnejša, kar jih je bilo v Italiji, to pa iz mnogih neposrednih in posrednih vzrokov. Zanardelli je skušal sestaviti novo vlado iz maloveljavnih članov svojega in Giolittijevega spremstva, kar se mu je izjalovilo. Crispi sedaj že teden dnij išče sposobnih mož in listi imenujejo njega kot jedinega, ki more državni stroj spraviti v pravi tir, dasi ima že 74 let in je v obilni meri okoristil se z radodarnostjo bančnih ravnateljev. Koliko časa se bode obdržal na krmilu, to je odvisno v prvi vrsti od levece, kajti ta ima v rokah dokaze, s katerimi more vreči vsacega ministra, ki si je umazal ime pri bančnem škandalu, in to je — mogočni Crispi. Zato pa Crispi išče ožje zveze in podpore pri vodjah skrajne levece, ki sta Cavalotti in Colajanni.

(Iz Mokronoga): Pri občnem zboru podružnice družbe sv. Cirila in Metoda za Mokronog in okolico dné 14. t. m. so bili izvoljeni v načelstvo, in sicer: prvomestnikom gosp. Janez Virant, župnik v Mokronogu; namestnikom g. Viktor Rosina, c. kr. notar v Mokronogu; tajnikom g. Jože Rohrmann, not. kand. v Mokronogu; namestnikom gosp. Janez Abram, kapelan v Mokronogu; blagajnikom gosp. Edvard Bohinec, učitelj v Mokronogu; namestnikom g. Josip Gregorič, kapelan od Sv. Trojice.

(Nemško katoliško časništvo v Avstriji) je, žal, prav na slabem in se nikakor ne more primerjati z dobro organizovanim židovsko-liberalnim časništvom. To pripoznava vsakdo, opomore temu nedostatku pa malokdo! Zboljšati se hočejo te razmere nekoliko z novim krščansko-socijalnim listom „Reichspost“, ki prične izhajati z novim letom na Dunaju v smislu sklepov III. občnega katoliškega shoda avstrijskega v Lincu. Izšle so doslej tega lista tri številke, ki se pošiljajo na ogled. Neki g. dopisnik „Slovenca“ je že opozoril na veliki nedostatek programa tega lista gledé narodnostnega, za nas toliko perečega vprašanja. Sploh se kaže, da se z novim listom ravno ne bode pospeševala sloga med nemškimi katoliki. Na Dunaju osnovalo se je društvo „Christliche Presse“ z namenom, da podpira tisek, osobito ta novi list. Ze na prvem shodu tega društva, dné 1. decembra t. l., se je oistro napadal dunajski „Vaterland“, češ, da se je izneveril — katoliški zastavi!! S takim sumničanjem bode se sloga med katoliškimi časniki jedva dosegla, a napravilo tem večje veselje čifutom! — Zanimiva je druga izdana poskušna številka „Reichspost“-e, ki prinaša izborne doneske izpod peres znanih krščanskih socijalistov: dr. A. Gessmann-a, d. A. Wiesingerja, dr. J. Scheicherja, kneza Al. Liechtenstein-a, dr. R. Patai-a, dr. Schindlerja, dr. K. Luegerja in drugih. Novi list namenjen

je zlasti delavskim stanovom in skušal bode pripomoči k temu, da se krščansko mišljenje bolj utrdi v vseh slojih in človeška družba preosnuje na krščanski podlagi. Da se mu posreči!

Liga + 4.

(Nadvojvodinja v pravdi.) Zena nadvojvode Friderika Izabela je podedovala l. 1880 po svojem dedu, vojvodi de Signa, posestvo Toporov v Galiciji. Plačala je prepisnino, a umni finančni možje so zahtevali, naj jo plača še enkrat, naloživši ji v to svrhu 3000 glđ. Nadvojvodinja je naperila proti ti zahtevi pravdo in jo izvedla v vseh treh inštancah. Te dni je najvišje sodišče zavrnilo zahtevo finančnega urada zaradi zastarenja.

(Neva je obstala.) „Przeglądu“ piše iz Petrovega grada: Par dni sem je Neva obstala. Ko zamrzne ta v resnici lepa reka, začne se za Petrov grad živahno društveno in trgovsko življenje. Po Nevskem prospektu, širokem, veselem, iskrecim se v električni svetlobi se gibljejo male sani, na katerih hodijo gledat ljudje, kako je Neva obstala. Palače, gostilne, kavarne se svetijo jasneje, kar je Neva obstala. Petrov grad prične ob tem času še-le živeti. Vsak dan je kaka plesna veselica, vsak dan kako novo fantastično-električno čudo v zimskem gradu. Severna prestolnica se začuti v svojem življu še-le, ko se razglasi, da je Neva obstala.

(Zavednost.) Na nekem ruskem odru je te dni glavni junak prišel do trenutja, da se ima ustreliti. Vzel je pištolo, nastavlil jo na serec, sprožil, — a nič se ni zgledalo. Sproži drugič, tretjič — zopet nič. Poslušalstvo se je smijalo. Junak pa vrže pištolo na stran, stopi k mizi, zgrabi tam stoječo steklenico z vodo in zakriči za kuliso, če je to voda iz mestnega vodnjaka. Dela se, kot bi se mu to potrdilo, izpije celo čašo vode in zakriči: „Sedaj mi ni mogoče dalje živeti; umiram za kolero“. Pri tem se vrže na tla in obleža nepremično. Nepopisen smeh in gromovito odobravanje je bila naravna posledica.

Društva.

(Tržaška ženska podružnica družbe sv. Cirila in Metoda.) Vabilo na božičnico v sredo dne 20. decembra 1893, ki se priredi otrokom šole sv. Cirila in Metoda v Mally-ovi dvorani (ulica Torrente št. 16). Začetek ob četrti uri popoldne. — Vstopnina 10 kr. Sedež 20 kr. K obilni udeležbi uljudno vabi odbor. — Razpored: 1. Molitev. 2. Pozdrav. 3. Božični večer (prizorček: Ant. Klun, Marica Mahne, M. Kramer, J. Ličen (otroški vrt)). 4. Povračilo, deklamuje Ana Goltes (otr. vrt). Sveti večer, deklamacija s petjem, spremljevano z glasovirom in harmonijem. 5. Pastir, deklamuje Edvard Kavčič. 6. Onanjenje rojstva, zbor iz 5 razredov. 7. Angeli, Jelislava Kreševič. 8. Pastirci pri Jaslicah, zbor iz 5 razredov. 9. Božična drevesce, deklamuje Marija Zerjal. 10. Pozdrav božičnega drevesca, zbor 5 razredov. 11. Igra, izvršujejo: M. Dobrila, J. Durnik, M. Gombač, A. Princ, I. Batagelj, Gorjup Kat. in Cink Vek. 12. „Sveta družina“, (živa podoba). 13. Zahvala Božjemu detetu, zbor iz 5. razredov. 14. Zahvala, Cetin Josip (otroški vrt). 15. cesarska.

Telegrami.

Beligrad, 17. decembra. Bivši regent Ristić je jako nevarno zbolel.

Lipsija, 17. decembra. Državno sodišče obsodilo je zaradi vohunstva zatožena francoska častnika Degonyja v šest in Delquay-a v štiriletni zapor v trdnjavo.

Pariz, 17. decembra. Senat je brez debate dovolil za pomnoženje policije 800.000 frankov in izvolil odseke za pretresovanje

zakonov o razstrelilih in anarhističnih združevanjih.

Novi York, 18. decembra. Po došlih poročilih je v petek bil velik strah v Rio de Janeiru. Predsednik Peixota je bil začel boj z vstajniki. Z otoka Cobres so baterije admirala Game začele streljati. Skoro celo uro padale so kroglice kakor toča v mesto. Bile so ravno končane predstave v gledališčih in je bilo mnogo ljudi na ulicah. Več ljudi je ubitih.

Slabo prebavljenje ima lahko slabe posledice, katere se lahko prepreči z rabe premovane **želodčne tinkture lekarja Piccolija v Ljubljani**. Steklenica velja 10 kr. **3 10-2**

P. n. naročnikom.

Današnjemu listu priložili smo za vnanje p. n. naročnike poštno-hranilno položnico za obnovitev in dopošiljatev naročnine. Oni gg. naročniki, ki so že doposlali naročnino po nakaznici, naj položnice prihranijo za prihodnjo dopošiljatev. — Ob enem prosimo gledé naročevanja „Domoljuba“, naj bi naročnikom „Domoljubovim, vzlasti oč. gg. duhovniki in drugi domoljubje šli na roko pri naročevanju in pošiljanju naročnine. — Najuljudneje prosimo za točnost pri plačevanju naročnine, ker se s tem opravištvu olajša mnogo nepotrebnega posla, za naročnike pa se poskrbi za točnost pri dopošiljanju listov.

Upravništvo „Slovenca“ in „Domoljuba“.

Tuji.

15. decembra.

Pri **Maticu**: Tandler, Græurer z Dunaja. — Drexler iz Solnograda. — Lamprecht, trgovec, iz Gradca. — Dämpf iz Budejevic. — Maier, potovalec: Ehrfeld in Balzer iz Celovca. — Dolenc iz Vipave. — dr. Buchler iz Trsta. — Braun in Patsche iz Kočevja. — Ares iz Ribnice. — Baumgartner iz Pulja.

Pri **Slonu**: Baron Schönberger, vladni tajnik, s soprogo, iz Ljubljane. — Tausig, Hinkl, Grader, Polak, trgovci, z Du-

naja. — Weiss, trgovec, in Amalija Zinner, zasebnica, iz Gradca. — Luznik iz Trnovega. — Mitzky, potovalec, iz Maribora. — Karol Kaufmann iz Tržiča. — Giacich iz Trsta. — Demberger z rodbino iz Tržiča.

Pri **bavarskem dvoru**: Zarnik s Krtine. — Grünwald iz Moravske Ostrove.

Vremensko sporočilo.

Dan	Cas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
		zrakomera v mm	teplomera po Celziju			
7. u. zjut.		750.2	1.6	brezv.	oblačno	
16. 2. u. pop.		748.7	4.4	sl. vzh.	"	0.00
9. u. zveč.		748.0	1.8	brezv.	"	
7. u. zjut.		747.2	-0.4	brezv.	megla	
17. 2. u. pop.		746.8	0.2	"	oblačno	0.00
9. u. zveč.		746.2	-0.8	"	"	

oređna temperatura obeh dni 2.6° in -0.1°, oziroma za 4.1 in 1.4° nadnormalom.

Zahvala.

621 (1)

Iskrena zahvala vsem, kateri so kakorkoli izrazili sočutje ob boleznih in po smrti blagorodne gospé

Neže Černič,

graščakinje,

osobito še prečast. domači duhovščini, oč. oo. kamniškim frančiškonom za vodstvo pogreba, dalje sl. pevskega društvu kamniškemu „Lira“ za ganljivo petje v cerkvi in na pokopališču, deputaciji slav. požarne brambe kamniške in vsem spremljevalcem pogreba.

V Komēndi sv. Petra, 18. dec. 1893.

Žalujoči ostali.

Službo cerkvenika

išče **Janez Mazolnik**, stanujoč pri Št. Jakobu ob Savi. P. Ljubljana.

Službo lahko takoj nastopi. 612 4-3

622 I

Ivan Rus, posestnik in trgovec, javlja v svojem in imenu svojih otrok vsem sorodnikom, prijateljem in znancem tužno vest, da je iskreno ljubljena soproga in dobra, skrbna mati, gospá

Ivana Rus roj. Švigelj

danes v nedeljo, dné 17. decembra 1893, ob 9. uri zjutraj po dolgotrajni mučni boleznih, previdena s sv. zakramenti za umirajoče, v 40. letu svoje dôbe mirno v Gospodu zaspala.

Truplo drage pokojnice se bode v torek, dné 19. decembra 1893, dopoldne ob 9. uri položilo na tukajšnjem župnem pokopališču k večnemu počitku.

Svete maše brale se bodo v tukajšnji župni cerkvi.

Draga pokojnica bodi priporočena vsem sorodnikom, prijateljem in znancem v blag spomin in pobožno molitev.

V Ribnici, dné 17. decembra 1893.

Dunajska borza.

Dné 18. decembra.

Papirna renta 5%, 16% davka	97 glđ. 25 kr.
Srebrna renta 5%, 16% davka	97 " 20 "
Zlata renta 4%, davka prosta	118 " 20 "
4% avstrijska kronina renta, 200 kron	96 " 55 "
Akcije avstro-ogerske banke, 800 glđ.	1003 " — "
Kreditne akcije, 160 glđ.	341 " 25 "
London, 10 funtov strl.	124 " 60 "
Napoleonondor (20 fr.)	9 " 95 1/2 "
Cesarski cekini	5 " 93 "
Nemških mark 100	61 " 37 1/2 "

Dné 16. decembra.

Ogerska zlata renta 4%	116 glđ. 40 kr.
Ogerska kronina renta 4%, 200 kron	94 " — "
4% državne srečke l. 1854., 250 glđ.	145 " — "
5% državne srečke l. 1860., 100 glđ.	161 " — "
Državne srečke l. 1864., 100 glđ.	194 " 50 "
Zastavna pisma avstr. osr. zem. kred. banke 4%	98 " 30 "
4% kranjsko deželno posojilo	97 " 60 "
Kreditne srečke, 100 glđ.	197 " 50 "
St. Genois srečke, 40 glđ.	69 " — "

4% srečke dunajske parobrodne družbe	138 glđ. — kr.
Avstr. rubežega križa srečke, 10 glđ.	19 " — "
Rudolfove srečke, 10 glđ.	23 " 25 "
Salmove srečke, 40 glđ.	71 " — "
Waldsteinove srečke, 20 glđ.	47 " 50 "
Ljubljanske srečke	25 " 50 "
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 glđ.	152 " 25 "
Akcije Ferdinandove sev. želez. 1000 gl. st. v.	2897 " 25 "
Akcije južne železnice, 200 glđ. sr.	107 " 50 "
Papirnih rubeljev 100	131 " 55 "

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Zavarovanje za zgube pri izrebanjih, pri izrebanju najmanjšega dobitka. Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh, potem o kursnih vrednostih vseh špekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni svätü za dosogo kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti

naloženih glavnih.